

STUDIEORDNING
for
Den Pædagogiske Diakonuddannelse
ved Diakonhøjskolen i Århus

Version Juli 2009

Oversigt

1 Diakonhøjskolen i Århus og den pædagogiske diakonuddannelse	3
2 Uddannelsens opbygning	5
3 Oversigt over modulernes ECTS-point fordeling	6
4 Semesteroversigt	7
5 Fagbeskrivelser	24
6 Praktikuddannelsen	28
7 Specialisering	31
8 Det tværprofessionelle element	33
9 Optagelse, merit, orlov og ophør af uddannelsen	34
10 Eksamensregler og deltagelsespligt	36
11 Diakonhøjskolens læringsrum	40
12 Andre forhold	42
13 Arbejdsmarkedet for pædagogiske diakoner	44
14 Appendiks	45
A: Oversigt over ECTS-point fordeling over moduler med udgangspunkt i Bekendtgørelsens fagrække	
B: Oversigt over ECTS-point fordeling over semestre med udgangspunkt i Bekendtgørelsens fagrække	

1. Diakonhøjskolen i Århus og den pædagogiske diakonuddannelse

Diakonhøjskolen har siden 1920 uddannet diakoner. Diakoner kombinerer faglig kompetence og et kristent livs- og menneskesyn for at tjene børn og gamle, syge, fattige og nødlidende. Skolen tilbyder en 4-årig pædagogisk diakonuddannelse, et årskursus i diakoni og et internationalt kursus i diakoni og udviklingsarbejde. Fra august 2004 kom Diakonhøjskolen ind under loven om mellemlange, videregående uddannelser med status af uddannelse af særlig karakter.

Diakonhøjskolen ønsker at få uddannelsen godkendt som en professionsbacheloruddannelse i forbindelse med akkrediteringen af uddannelsen i efteråret 2009.

Pædagoguddannelsen på Diakonhøjskolen i Århus er en mellemlang videregående uddannelse, der kvalificerer til pædagogisk arbejde med særlig fokus på arbejdet med socialt udsatte mennesker. Ud over tilvejebringelsen af professionelle pædagogiske kompetencer udvikler de studerende diakonale kompetencer. Ved diakoni forstås i denne sammenhæng det at arbejde med det andet menneske med afsæt i det kristne livs- og menneskesyn. I det diakonale arbejde mødes mennesket med respekt, værdighed og omsorg. Diakonien arbejder på at afhjælpe den fysiske nød, at møde medmennesket midt i problemer af sjælelig, følelsesmæssig eller relationsmæssig karakter, at møde medmennesket, som står med religiøse og eksistentielle livsspørgsmål. (Nordstokke, Stubkjær: Det dyrebare menneske. Diakonien grundlag og praksis. Unitas Forlag 2005, s.109.)

Nærværende studieordning følger loven om mellemlange, videregående uddannelser og professionsbachelorbekendtgørelsen. Studieordningen følger overordnet kravene fra Bekendtgørelsen om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog, men adskiller sig fra de gængse pædagoguddannelser ved at have særlig fokus på socialpædagogik og diakoni. Det betyder bl.a. 1) at uddannelsen strækker sig over 8 og ikke 7 semestre, 2) at uddannelsen har 3 halvårslønnede praktikker, heraf to på specialområdet, 3) at aktivitets- og kulturfagene, som følger af fokus på socialpædagogikken og diakonien, fylder lidt mindre end i andre pædagoguddannelser. En sammenlignende oversigt over afvigelser fra og sammenfald med Bekendtgørelsen gives i Studieordningens appendiks, s.45ff.

Den pædagogiske diakonuddannelse kombinerer uddannelse med et diakonalt højskolemiljø. Dette giver særlige læringsmuligheder og et dannelsesrum, der er unikt indenfor pædagoguddannelsen.

(Jævnfør kap.11.) Som afslutning på den pædagogiske diakonuddannelse tilbydes de studerende, der er medlem af Folkekirken, indvielse som diakon.

Uddannelsens formål

”Den studerende skal gennem uddannelsen erhverve sig viden, indsigt og kompetencer til som pædagog at varetage de udviklings-, lærings- og omsorgsopgaver, der er forbundet med pædagogarbejdet inden for et bredt arbejdsfelt samt erhverve sig grundlag for videreuddannelse.”

(Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor som pædagog af 13.3.2007)

Formålet med den pædagogiske diakonuddannelse er

1. at give de studerende viden og praktiske, etiske og analytiske kompetencer til selvstændigt at udføre pædagogisk og socialt arbejde på professionelt niveau i det pædagogiske og det kirkelige arbejdsfelt
2. at give de studerende kompetencer til at fremme menneskers livsudfoldelse og handlekompetence ved at varetage de enkelte menneskers fysiske, psykiske, sociale og åndelige behov
3. at give de studerende forudsætninger for at deltage i udvikling af pædagogisk og socialt arbejde i forhold til udviklingen i de individuelle og de samfundsmæssige behov,
4. at give de studerende forudsætninger for videreuddannelse
5. at fremme de studerendes personlige udvikling og medborgerkompetencer
6. at give de studerende kompetence til at arbejde ud fra en kristen livstolkning og integrere diakoni som en faglig dimension i det pædagogiske arbejde.

Uddannelsen giver ret til betegnelsen diakon og pædagog.

2. Uddannelsens opbygning

Uddannelsen er normeret til 4 års studier, svarende til 240 ECTS-point, og er opdelt på 8 semestre.

Uddannelsen indeholder følgende fag:

1. Diakoni
2. Pædagogik
3. Samfundsfag
4. Sundhedsfag
5. Kulturdidaktik (AK-fag)
6. Afslutningsprojekt (efter Bachelorkriterier)
7. Praktikuddannelse

Uddannelsen er modulopbygget. Det betyder at de centrale fag – diakoni, pædagogik, samfundsfag, sundhedsfag og kulturdidaktik – indgår i varierende grad i de enkelte moduler. (Jævnfør semesteroversigt, kap.4.)

Oversigt over moduler:

Moduler	Fag
Budskab & Konsekvens 1 & 2	Diakoni
Børn & Unge	Pædagogik, Samfundsfag
Leg & Læring	Kulturdidaktik, Pædagogik
Sundhed	Sundhed
Filosofi & Videnskabsteori	Diakoni, Pædagogik, Samfundsfag
Sjælesorg	Diakoni, Pædagogik
Socialpædagogik	Diakoni, Pædagogik, Samfundsfag
Kulturfordybelse 1 & 2	Kulturdidaktik
Socialt Udsatte	Diakoni, Pædagogik, Sundhedsfag
Religionspædagogik	Diakoni, Pædagogik
Udvikling af Socialt Arbejde 1 & 2	Diakoni, Pædagogik, Samfundsfag
Tro og livstolkning	Diakoni
Diakoni og profession	Diakoni
Projekt 1, 2 & 3	Diakoni, Pædagogik, Samfundsfag, Kulturdidaktik
Afslutningsprojekt	Alle fag

3. Oversigt over modulernes ECTS-point fordeling

1.semester	Budskab & Konsekvens 1 8 ECTS	Børn & Unge 7 ECTS	Projekt 1 7 ECTS	Leg & Læring 7 ECTS	Praktikværksted 1 ECTS
2.semester	1.Praktik 30 ECTS				
3.semester	Filosofi & Videnskabs-teori 6 ECTS	Budskab & Konsekvens 2 6,5 ECTS	Sundheds-pædagogik 7 ECTS	Projekt 2 9 ECTS	Praktikværksted 1,5 ECTS
4.semester	Sjælesorg 6 ECTS	Socialpæda-gogik 10 ECTS	Projekt 3 7 ECTS	Kultur-fordybelse 1 6 ECTS	Praktikværksted 1 ECTS
5.semester	2.Praktik 30 ECTS				
6.semester	Socialt Udsatte 10 ECTS	Religions-pædagogik 5 ECTS	Udvikling af Socialt Arbejde 1 6 ECTS	Kultur-fordybelse 2 6 ECTS	Praktikværksted 3 ECTS
7.semester	3.Praktik 30 ECTS				
8.semester	Tro & Livs-tolkning 10 ECTS	Diakoni & Profession 3,5 ECTS	Udvikling af Socialt Arbejde 2 4 ECTS	Afsluttende Projekt 12 ECTS	Praktikværksted 0.5 ECTS

En oversigt over ECTS-point fordeling fordelt over moduler og semestre og med udgangspunkt i Bekendtgørelsens fagrække er vedlagt som Appendiks denne studieordning.

4. Semesteroversigt

1.Semester

Budskab & Konsekvens 1	8 ECTS
Børn & Unge	7 ECTS
Projekt 1: Børn & Unge	7 ECTS
Leg & Læring	7 ECTS
Praktikværksted	1 ECTS

Budskab & Konsekvens 1

Fag   Diakoni

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Bibelkundskab: Det gamle og det nye testamente
- b. Læsning og fortolkning af bibelske tekster
- c. Kirkekundskab – tradition og virkelighed
- d. Den apostolske trosbekendelse
- e. Introduktion til diakoni – praktisk og historisk
- f. Besøgstjeneste i teori og praksis

Faglige kompetencemål

Målet med Budskab og Konsekvens 1 er

- a. at den studerende erhverver sig grundlæggende kundskab om Bibelen, den kristne tros indhold og udtryksmåde, kirkens opbygning og udtryksformer samt den diakonale praksis som udspringer af kristentroen
- b. at den studerende bliver i stand til at formulere sig mundtligt og skriftligt og indgå i en dialog om religiøse og eksistentielle spørgsmål
- c. at den studerende erhverver sig en grundlæggende indsigt i det teologiske fagområde til brug i fag som f.eks. religionspædagogik og sjælesorg
- d. at den studerende får erfaring med besøgstjeneste

Modulprøve

Ved afslutningen af modulet afholdes en modulprøve med intern, individuel censur. Modulprøvens form kan variere fra gang til gang. Der gives karakter: bestået / ikke-bestået.

Børn & Unge

Fag Pædagogik, Samfundsfag.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Pædagogiske grundbegreber
- b. Pædagogisk tænkning / pædagogiske teorier
- c. Pædagogisk arbejde i dagtilbud for børn og unge
- d. Barndom, ungdom og familie i sociologisk perspektiv
- e. Barndoms og ungdomspsykologi
- f. Iagttagelse og dokumentation
- g. Kommunikation
- h. Lovgivning vedrørende dagtilbud for børn og unge

Faglige kompetencemål

Målet med Børn & Unge er

- a. at den studerende opnår viden om professionelt arbejde med børn og unge
- b. at den studerende lærer at arbejde med faglige spørgsmål og øver sig i faglig refleksion
- c. at den studerende lærer at anvende begreber og teorier
- d. at den studerende kvalificerer sig til at arbejde i daginstitutioner for børn og unge.

Modulprøve

Modulprøven består af en opgave med intern, individuel censur. De enkelte studerende skal vise at de kan inddrage faglige elementer i en analyse og en refleksion over en konkret pædagogisk problemstilling. Modulprøvens form kan variere fra gang til gang. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Projekt 1: Børn & Unge

Fag Pædagogik, Diakoni, Samfundsfag, Kulturdidaktik.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Samtækning af pædagogiske, diakonale, samfundsfaglige og kulturdidaktiske kundskaber og færdigheder. Jævnfør CKF'erne fra modulerne Børn & Unge, Budskab & Konsekvens 1 og Leg & Læring

Faglige kompetencemål

Målet med Projekt 1 er

- a. at den studerende fordyber sig i en eksemplarisk problemstilling om pædagogisk og diakonalt arbejde med børn inden for normalområdet
- b. at den studerende lærer at behandle et emne tværfagligt gennem problemorienteret projektarbejde
- c. at den studerende lærer at indsamle og anvende viden i en analyse af og i en refleksion over et fagligt spørgsmål af både praktisk og teoretisk karakter
- d. at den studerende lærer at formidle og begrunde faglige analyser mundtligt og skriftligt i form af projektrapport, fremlæggelse og faglig dialog.

Modulprøve

Modulet består af en gruppeopgave med intern, individuel censur. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Leg & Læring

Fag Kulturdidaktik, Pædagogik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Didaktik og læringsteori
- b. Sammenhæng mellem leg, læring og udvikling
- c. Pædagogisk planlægning
- d. Gennemførelse og evaluering af pædagogiske aktiviteter

- e. Praktiske og teoretiske arbejdsmuligheder inden for musik & drama, bevægelse & friluftsliv, værkstedsarbejde, sprogtilegnelse

Faglige kompetencemål

Målet med Leg & Læring er

- a. at den studerende tilegner sig viden om og indsigt i de af musikkens, dramafagets, bevægelsesfagets og værkstedsfagets grundlæggende begreber, arbejdsområder og metoder, som har betydning for det pædagogiske arbejde
- b. at den studerende tilegner sig praktiske og pædagogiske færdigheder i at kunne planlægge, udføre, analysere og evaluere pædagogiske aktiviteter inden for musik & drama, bevægelse & friluftsliv, værksteds-arbejde og sprogtilegnelse.

Modulprøve

Modulet afprøves i form af løbende evaluering af didaktisk refleksion og analyse. Modulet godkendes af lærerteamet på baggrund af aktiv deltagelse i undervisningen. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Praktikværksted

Fag   Pædagogik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Praktikmål
- b. Gennemgang af praktikmappen

Faglige kompetencemål

Målet med Praktikværksted er

- a. at give den studerende en indføring i de mange forskelligartede arbejdsopgaver, der er i praktikforløbet, såvel pædagogisk, praktisk og opgavemæssigt.

Tilstedeværelsespligt.

2.Semester

Praktikuddannelse:

Praktik i et dagtilbud til børn   30 ECTS

3.Semester

Filosofi & Videnskabsteori   6 ECTS

Budskab & Konsekvens 2   6,5 ECTS

Sundhedspædagogik   7 ECTS

Projekt 2: Kulturprojekt   9 ECTS

Praktikværksted   1,5 ECTS

Filosofi & Videnskabsteori

Fag   Pædagogik, Samfundsfag, Diakoni

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Ethiske teorier
- b. Videnskabsteori og metodelære
- c. Logik og Argumentationsteori

Faglige kompetencemål

Målet med Filosofi & Videnskabsteori er

- a. at den studerende udvikler kompetencer til at håndtere etiske udfordringer med udgangspunkt i etiske teorier og modeller
- b. at den studerende introduceres til hvordan man arbejder videnskabeligt og til videnskabsteoretiske retninger og problemstillinger
- c. at den studerende får indsigt i grundlæggende logik og argumentationsteori og er i stand til at analysere argumenters gyldighed.

Modulprøve

Modulet afprøves ved en individuel, skriftlig opgave. Der er intern censur. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Budskab & Konsekvens 2

Fag   Diakoni

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Bibelkundskab: Ny Testamente
Diakoni- og kirkehistorie
- b. Konfessions-/religionskundskab
- c. Diakonal etik

Faglige kompetencemål

Målet med Budskab og Konsekvens 2 er

- a. at den studerende udbygger sin viden om kristendommens centrale budskab (dens tekster), konsekvens (diakoni og etik) og historiske udvikling (kirkehistorie)
- b. at den studerende bliver i stand til at læse, tolke og reflektere over bibelske og kirkehistoriske tekster med henblik på at kunne tage del i en aktuel debat om menneskers livsvilkår ud fra et kristent diakonalt perspektiv.

Modulprøve

Modulprøven er en individuel skriftlig prøve med intern censur. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Sundhedspædagogik

Fag   Sundhedsfag

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Sundhedsmæssige problemstillinger vedrørende pædagogisk og socialt arbejde
- b. Sundhed belyst ud fra en biologisk, psykisk, social og kulturel vinkel
- c. Sundhedspædagogik, sundhedsfremme og forebyggelse
- d. Seksualitet

Faglige kompetencemål

Målet med Sundhedspædagogik er

- a. at den studerende opnår færdigheder i at analysere sundhedsmæssige problemstillinger i forbindelse med pædagogisk og socialt arbejde
- b. at den studerende bliver i stand til at vurdere sundhedstilstand, sin egen rolle som pædagog og relevant tiltag i samarbejde med andre faggrupper
- c. at den studerende bliver i stand til at foreslå begrundede sundhedspædagogiske tiltag ud fra en bred indsigt i sundhedsproblematikker, sundhedsvæsenets opbygning og funktion.

Modulprøve

Modulet afprøves ved fremlæggelse af et gruppeprojekt som fokuserer på vidensformidling i forhold til en nærmere præciseret målgruppe. Der er intern, individuel censur. Derudover skal 2 mindre opgaver være afleveret og godkendt i løbet af modulet.

Projekt 2: Kulturprojekt

Fag   Kulturdidaktik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Fælles klasseprojekt ud fra et fælles tema
- b. Selvstændigt kreativ fordybelse med udgangspunkt i temaet
- c. Skriftligt projekt med udgangspunkt i klasseprojektet og en fiktiv målgruppe

Faglige kompetencemål

Målet med klasseprojektet er

- a. at den studerende opnår kompetencer til at kunne bidrage til at udvikle og gennemføre større kulturelle pædagogiske projekter. Herunder planlægning, afvikling og evaluering.
- b. at den studerende udvikler forståelse for kreative og æstetiske udtryk og processer, samt bliver i stand til at problematisere, hvordan disse kan medvirke til løsning af pædagogiske problemstillinger.

Målet med den kreative fordybelse er

- c. at den studerende inden for temaet arbejder selvstændigt med et produkt. Den selvstændige fordybelse skal udarbejdes på den studerendes niveau, og i fremlæggelsen diskuteres til opgavens fiktive målgruppe.

Målet med opgaven er

- d. at den studerende bliver i stand til at analysere praktiske pædagogiske aktiviteter med inddragelse af relevant viden og faglige begreber.

Modulprøve:

Projektet evalueres på baggrund af det skriftlige oplæg og en gruppefremlæggelse med intern individuel censur. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Praktikværksted

Fag   Pædagogik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Praktikmål

Faglige kompetencemål

Målet med Praktikværksted er

- a. at give den studerende en indføring i de mange forskelligartede arbejdsopgaver, der er i praktikforløbet, såvel pædagogisk, praktisk og opgavemæssigt.

Tilstedeværelsespligt.

4.Semester

Sjælesorg	6 ECTS
Socialpædagogik	10 ECTS
Projekt 3	7 ECTS
Kulturfordybelse	6 ECTS
Praktikværksted	1 ECTS

Sjælesorg

Fag Diakoni, Pædagogik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Sjælesorgsteorier og -metoder
- b. Religionspsykologi
- c. Samtaleteknik
- d. Sjælesørgerens rolle og identitet
- e. Det religiøse sprog
- f. Centrale eksistentielle/åndelige temaer

Faglige kompetencemål

Målet med Sjælesorg er

- a. at den studerende opnår viden og kompetence til at indgå i sjælesorgsarbejde
- b. at den studerende erhverver sig kendskab til teori og forholder sig til forskellige teoretiske indgangsvinkler
- c. at den studerende kan anvende forskellige redskaber i sjælesørgerisk sammenhæng, herunder bl.a. billeder, salmer, biblen og bønner
- d. at den studerende gennem øvelser og eksempler opnår egne kommunikative kompetencer som sjælesørger
- e. at den studerende skal kunne forholde sig til forskellige åndelige og eksistentielle temaer, teoretisk og praktisk.

Modulprøve

Modulet afprøves både mundtligt og skriftligt. Censur er intern og der er individuel bedømmelse.

Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Socialpædagogik

Fag Pædagogik, Samfundsfag, Diakoni

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Pædagogiske metoder og arbejdsfelter

- b. Det tværprofessionelle samarbejde i socialpædagogikken
- c. Socialpædagogik som social praksis og i almenpædagogik
- d. Etik i relation til professionelt arbejde
- e. Kommunikation i forhold til kommunikationshandicap
- f. Normalitet og afvigelse, inklusion og eksklusion
- g. Socialpolitik
- h. Det sociale arbejdes samfundsmæssige funktioner
- i. Lovgivning i relation til det socialpædagogiske arbejde

Faglige kompetencemål

Målet med Socialpædagogik er

- a. at den studerende får en grundlæggende indsigt i problemkomplekser i socialpædagogisk praksis
- b. at den studerende får kendskab til socialpædagogisk arbejde med mennesker med sociale problemer, misbrugsproblemer og/eller nedsat funktionsevne
- c. at den studerende får indsigt i og handleredskaber til at forholde sig til overførings- og forsvarsreaktioner som typisk opstår i relationen til det marginaliserede klientel.

Modulprøve

Modulet afprøves ved en opgave med intern, individuel censur. Modulprøvens form kan variere fra gang til gang. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Projekt 3: Undersøgelse af Professionelt Arbejde

Fag Pædagogik, Diakoni, Samfundsfag

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Feltundersøgelse af konkret professionelt arbejde:
- b. Udarbejdelse og vurdering af undersøgelsesdesign
- c. Dataindsamling og analyse

Faglige kompetencemål

Målet med Projekt 3 er

- a. at den studerende bliver i stand til at udarbejde og vurdere et konkret undersøgelsesdesign
- b. at den studerende får erfaring med dataindsamling og dataanalyse, samt dataformidling.

Modulprøve

Projektet evalueres på baggrund af et skriftligt oplæg og en fremlæggelse med intern, individuel censur. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Kulturfordybelse 1

Fag   Kulturdidaktik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Musik og drama i pædagogisk og diakonalt perspektiv
- b. Natur, bevægelse og friluftsliv i pædagogisk og diakonalt perspektiv
- c. Billedkunst, keramik og andre værkstedsaktiviteter i pædagogisk og diakonalt perspektiv

Faglige kompetencemål

Målet med Kulturfordybelse 1 er

- a. at den studerende tilegner sig indsigt og færdigheder i at tilrettelægge, udføre, anvende og vurdere kulturfagenes aktiviteter med forskellige målgrupper
- b. at den studerende fordyber og specialiserer sig i ét af kulturfagene
- c. at den studerende forbereder sig på at anvende den erhvervede viden og de erhvervede færdigheder inden for sin specialisering i det kommende praktikforløb.

Modulprøve

Modulet afprøves i 6.semester med eksamen i kulturdidaktik.

Praktikværksted

Fag   Pædagogik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Praktikmål

Faglige kompetencemål

Målet med Praktikværksted er

- a. at give den studerende en indføring i de mange forskelligartede arbejdsopgaver, der er i praktikforløbet, såvel pædagogisk, praktisk og opgavemæssigt.

Tilstedeværelsespligt.

5. Semester

Praktikuddannelse:

Praktik i en døgninstitution   30 ECTS

6. Semester

Socialt Udsatte   10 ECTS

Religionspædagogik   5 ECTS

Udvikling af Socialt Arbejde 1   6 ECTS

Kulturfordybelse 2   6 ECTS

Praktikværksted   3 ECTS

Socialt Udsatte

Fag   Diakoni, Pædagogik, Sundhedsfag

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Udvikling af en teologisk/eksistentiel referenceramme
- b. Udvikling af den personlige professionelle rolle
- c. Udviklings- og supervisionsmetoder
- d. Pædagogiske metoder og arbejdsformer i forhold til udsatte grupper
- e. Socialt arbejde med personer med psykiatriske lidelser og dobbeltdiagnoser.

Faglige kompetencemål

Målet med Socialt Udsatte er

- a. at den studerende erhverver sig indsigt i og kendskab til socialt udsatte grupper, herunder psykisk syge, hjemsløse, misbrugere og etniske minoriteter
- b. at den studerende tilegner sig evnen til at analysere og tolke menneskers livssituation med henblik på at iværksætte en adækvat pædagogisk og diakonal indsats,
- c. at den studerende med udgangspunkt i teologisk-diakonale fag og i lyset af et kristent menneskesyn videreudvikler evnen til at reflektere over socialt udsatte menneskers livsvilkår.

Modulprøve

Modulet afprøves ved en opgave med intern, individuel censur. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

Religionspædagogik

Fag   Diakoni, Pædagogik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Religionsdidaktiske modeller og teorier
- b. Udviklingspsykologiske forudsætninger for læring hos børn, unge og voksne
- c. Sociologiske udviklingstendenser af betydning for undervisningens præmisser
- d. Narrativitet og fortællepædagogik
- e. Andagten som genre
- f. Pædagogiske og teologiske kriterier for forkyndelsens form, indhold og fremførelse.
- g. Menighedspraktik med fokus på det tværprofessionelle samarbejde

Faglige kompetencemål

Målet med Religionspædagogik er

- a. at den studerende kvalificeres til at arbejde som ansat og frivillig med kirkens undervisnings- og forkyndelsesopgaver på baggrund af pædagogisk tilrettelæggelse og teologisk refleksion

- b. at den studerende opnår teoretisk og praktisk kompetence til at undervise i kristendom som led i kirkens dåbsoplæring af børn, unge og voksne.

Modulprøve

Modulet afprøves ved at den studerende udvikler et undervisningsforløb eller en andagt for en selvvalgt målgruppe. Forløbet beskrives og begrundes skriftligt og andagten eller dele af undervisningsforløbet gennemføres og diskuteres. Der er intern censur. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået. Menighedspraktikken godkendes: bestået / ikke-bestået.

Udvikling af Socialt Arbejde 1-2

Fag Pædagogik, Diakoni, Samfundsfag

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Organisations- og ledelsesteori
- b. Projektledelse, forsøgs- og udviklingsarbejde
- c. Evalueringsteorier og evalueringspraksis
- d. Samfundsteorier og deres anvendelse i socialpædagogisk sammenhæng
- e. Samfundsfaglige analysemodeller
- f. Teologisk tolkning og begrundelse af udvikling af socialt arbejde
- g. Menneskesyn og diakoni
- h. Forholdet mellem idealer, vision, kritik og virkelighed
- i. Teologisk belysning af socialt arbejde
- j. Samspelet mellem civilsamfund, kirke og socialt system

Faglige kompetencemål

Målet med Udvikling af Socialt Arbejde 1 er

- a. at den studerende opnår kompetencer til at bidrage til udvikling af pædagogisk og socialt arbejde i forhold til udviklingen i individuelle og samfundsmæssige behov
- b. at den studerende kan foretage konkrete analyser af forandringsprocesser ud fra sammenhænge mellem individ, organisation og ledelse på mikro- og makroniveau
- c. at den studerende kan begrunde og reflektere udvikling af socialt arbejde teologisk og diakonifagligt, dvs. udvikle socialteologisk fortolkningskompetence

- d. at den studerende kan formulere begrundede forslag til udviklingsarbejder
- e. at den studerende formår at anvende sociologiske teorier.

Modulprøve

Modulet afsluttes i 6.semester med en øvelse i organisations-, ledelse- og samfundsanalyse.

Kulturfordybelse 2

Fag Kulturdidaktik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Videre specialisering i det på 4.semester valgte fagområde
- b. Udarbejdelse af et kreativt gruppeprojekt

Faglige kompetencemål

Målet med Kulturfordybelse 2 er

- a. at den studerende udvikler egne faglige kompetencer både pædagogiske kompetencer og egen praktisk kunnen indenfor specialiseringsområdet
- b. at den studerende kan sætte faget ind i en kulturpolitisk og samfundsmæssig sammenhæng.

Modulprøve

Specialiseringen afsluttes med en prøve med ekstern censur i faget kulturdidaktik. Prøven bedømmes med karakterer efter 7-trins-skalaen.

Praktikværksted

Fag Pædagogik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Praktikmål

Faglige kompetencemål

Målet med Praktikværksted er

- a. at give den studerende en indføring i de mange forskelligartede arbejdsopgaver, der er i praktikforløbet, såvel pædagogisk, praktisk og opgavemæssigt.

Tilstedeværelsespligt.

7. Semester

Praktikuddannelse:

Praktik i en døgninstitution   30 ECTS

8. Semester

Tro & Livstolkning   10 ECTS

Diakoni & Profession   3,5 ECTS

Udvikling af Socialt Arbejde 2   4,0 ECTS

Afsluttende Opgave   12 ECTS

Praktikværksted   0,5 ECTS

Afsluttende eksamen i Diakoni og Pædagogik

Tro & Livstolkning

Fag   Diakoni

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Kristendom og modernitet
- b. Livsanskuelser og religionsmøde
- c. Kendskab til religiøs praksis
- d. Kristendom, krop og sanser
- e. Diakoni og spiritualitet
- f. Eksistentielle spørgsmål

Faglige kompetencemål

Målet med Tro & Livstolkning er

- a. at den studerende får mulighed for at fordybe sig i emner indenfor det teologiske og diakonale felt

- b. at den studerende erhverver sig kompetencen til at kunne analysere og tage stilling til aktuelle, eksistentielle og religiøse spørgsmål
- c. at den studerende bliver i stand til at formulere sig nuanceret om tro og livstolkning i tale og på skrift og bruge denne evne i sit professionelle arbejde
- d. at den studerende forberedes på at indgå i relationer med mennesker af forskellige livsanskuelser
- e. at den studerende bliver i stand til at inddrage læring fra hele uddannelsen og demonstrere overblik.

Modulprøve

Modulet er afslutningen på uddannelsens teologisk/diakonale fagrække og afsluttes med en eksamen med intern eller ekstern censur ("Diakonieksamen"). Mundtligt eksamen med udgangspunkt i en skriftlig synopsis. Der gives karakter efter 7-trins-skalaen.

Diakoni & Profession

Fag   Diakoni

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Diakoni som profession, professionel dimension og personlig faglighed
- b. Det tværprofessionelle samarbejde i det diakonale og pædagogiske arbejdsfelt.

Faglige kompetencemål

Målet med Diakoni & Profession er

- a. at den studerende får en forståelse af det diakonale virke som professionel pædagog.

Modulprøve

Modulet består ved tilfredsstillende aktiv deltagelse.

5. Fagbeskrivelser

1. Diakoni

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Bibelkundskab, kirkekundskab og diakoniens teologi, samt kirke- og diakonihistorie
- b. Sjælesorg, undervisnings- og forkyndelseskompetence, menighedsarbejde
- c. Socialteologi og socialpædagogik
- d. Diakonalt etik og menneskesyn

Faglige kompetencemål

Målet med faget diakoni er at den færdiguddannede kan

- a. udføre og begrunde diakonalt socialt og pædagogisk arbejde på baggrund af en grundlæggende viden og indsigt i kirke- og diakonihistorie, bibelkundskab og diakonalt etik
- b. deltage i diakonalt udviklingsarbejde og reflektere kritisk over egen praksis ud fra en grundlæggende viden om relevante fagbegreber, teorier og metoder
- c. læse, tolke og reflektere over bibelske og kirkehistoriske tekster med henblik på at kunne tage del i en aktuel debat om menneskers livsvilkår
- d. udføre sjælesorgsarbejde og udføre undervisnings- og forkyndelsesopgaver på baggrund af pædagogisk tilrettelæggelse og teologisk refleksion
- e. afdække og beskrive historiske, sociale, politiske og økonomiske vilkår for det diakonale, socialpædagogiske arbejde

2. Pædagogik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. Begreber, teorier og metoder indenfor pædagogisk filosofi, psykologi og sociologi
- b. Pædagogiske metoder og arbejdsformer i forhold til socialt udsatte
- c. Undersøgelles- og analysemetoder i pædagogisk udviklingsarbejde
- d. Etik, værdier og menneskesyn i det pædagogisk-diakonale arbejde
- e. Kommunikation og formidling

Faglige kompetencemål

Målet med faget pædagogik er at den færdiguddannede kan

- a. planlægge, udføre, dokumentere og evaluere pædagogisk arbejde og udviklingsprojekter

- b. begrunde pædagogiske handlinger ud fra centrale pædagogiske teorier og metoder
- c. reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelse
- d. opbygge faglige og personlige relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces
- e. analysere, dokumentere og evaluere forhold vedrørende brugernes trivsel og udvikling
- f. identificere, analysere og vurdere relevant viden og forskning i forhold til en konkret pædagogisk problemstilling
- g. diskutere pædagogiske anskuelser og værdier på et pædagogikfagligt og grundlag, herunder etik og menneskesyn
- h. afdække og beskrive historiske, sociale, politiske og økonomiske vilkår for det pædagogiske arbejde
- i. integrere pædagogiske, psykologiske, sociologiske og diakonifaglige perspektiver i det socialpædagogiske arbejde
- j. få indsigt i udfordringerne i det tværprofessionelle samarbejde.

3. Samfundsfag

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. begreber, teorier og metoder indenfor samfundsvidenskaberne og deres anvendelse i pædagogisk praksis og udviklingsarbejde
- b. samspillet mellem individ, institution og samfund og dets betydning for opvækst- og livsvilkår
- c. samfundsmæssige og socialpolitisk udvikling og betydning for pædagogens arbejde
- d. professionel etik og lovgivning, sociallovgivning

Faglige kompetencemål

Målet med samfundsfag er at den færdiguddannede kan

- a. anvende centrale begreber, teorier og metoder vedrørende samspillet mellem individ, institution og samfund
- b. forstå den pædagogisk-diakonale praksis i sin samfundsmæssige kontekst
- c. identificere og analysere problemstillinger og udviklingsmuligheder i individuelt, institutionelt og samfundsmæssigt perspektiv
- d. påtage sig ledelsesmæssige funktioner i det pædagogisk-diakonale område

- e. samarbejde professionelt med personer inden for og uden for professionen, herunder pårørende
- f. forvalte gældende love og bestemmelser i relation til det pædagogisk-diakonale arbejde.

4. Sundhedsfag

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. sundhedsbegreber, teorier og sundhedsvidenskabelige metoder
- b. forebyggelse og sundhedsfremme
- c. relationen mellem sundhed, sygdom, levevilkår og livskvalitet
- d. sundhedsvæsenets opbygning
- e. seksualitet og kropslighed
- f. madkultur og ernæring
- g. psykiatri og pædagogisk arbejde med mennesker med psykiatriske lidelser
- h. socialpædagogik og sundhedspædagogik

Faglige kompetencemål

Målet med sundhedsfag er at den færdiguddannede kan

- a. analysere sundhedsmæssige problemstillinger i forbindelse med pædagogisk og socialt arbejde
- b. vurdere sundhedstilstand, pædagogrolle og relevante tiltag i samarbejde med andre faggrupper
- c. foreslå begrundede sundhedspædagogiske tiltag ud fra en bred indsigt i sundhedsproblematikker
- d. opnå viden om psykiatri og færdigheder i at inddrage denne viden i arbejdet med mennesker med psykiatriske lidelser

5. Kulturdidaktik

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

- a. brug og betydning af fagenes udtryksformer – individuelt, socialt, kulturelt, diakonalt og samfundsmæssigt
- b. pædagogiske og socialpædagogiske muligheder i at anvende musik & drama, bevægelse & friluftsliv samt værkstedsarbejde

- c. begreber, teorier og metoder indenfor fagene og deres anvendelse i pædagogisk-diakonal praksis og udviklingsarbejde

Faglige kompetencemål

Målet med faget kulturdidaktik er at den færdiguddannede kan

- a. udvise praktiske og pædagogiske færdigheder i at kunne planlægge, udføre og evaluere pædagogiske aktiviteter indenfor musik og drama, bevægelse og friluftsliv, værkstedsarbejde og sprogtilegnelse.
- b. udvikle og gennemføre større kulturelle pædagogiske projekter
- c. analysere praktiske pædagogiske aktiviteter med inddragelse af relevant viden og faglige begreber
- d. anvende viden om centrale sammenhænge mellem kulturtilegnelse og kulturudvikling og læring gennem aktivitet og leg
- e. udføre specialiseret, målrettet pædagogisk arbejde inden for fagområderne musik og drama, bevægelse og friluftsliv samt værkstedsarbejde.

6. Praktikuddannelse

Diakonhøjskolens pædagoguddannelse har 3 lønnede praktikker af hver 6 måneders varighed:

- 1.praктик (2.semester): Børne- og ungdomspraktik (normalområdet)
- 2.praктик (5.semester): Børne-, ungdoms- og voksenpraktik (specialområdet)
- 3.praктик (7.semester): Voksenpraktik med pædagogisk behandlingssigte (specialområdet)

Formål

Praktikken har til formål,

- a. at den studerende individuelt og i samarbejde med andre deltager i forskellige former for pædagogisk arbejde
- b. at den studerende lærer observation, refleksion og problematisering så han ved anvendelse af viden og erfaring erhverver sig forudsætninger for kvalificeret løsning af pædagogiske opgaver.

Teori og praktik

Praktikuddannelsen og den teoretiske uddannelse vægtes lige meget. Praktikuddannelsen og skoleundervisningen udgør to forskellige, gensidigt supplerende læringsrum, hvor vidensformer i samspil kan kvalificere den studerendes læring og videnskabelse. Uddannelsens tre praktikperioder tilrettelægges med en progression, der gradvist inddrager flere perspektiver på det pædagogiske arbejdes kompleksitet og udvider den studerendes opmærksomhedsfelt og overblik.

Faglige kompetencemål for de tre praktikker

Praktikken tilrettelægges således at der gennem de tre praktikperioder opnås en progression i forhold til udviklingen af de pædagogisk-diakonale kompetencer. Målet er

- a. at indgå i, bidrage til og slutteligt beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udviklingen af den pædagogiske profession
- b. at indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andre evne til etablering af relationer
- c. at deltage i planlægning, gennemførelse, dokumentation, evaluering og formidling af pædagogiske processer
- d. at yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov
- e. at redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed

- f. at deltage i udviklings- og forandringsprocesser og skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder
- g. at opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis
- h. at begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis
- i. at demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder
- j. at redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling
- k. at udvikle diakonifaglige kompetencer.

Progressionen i udviklingen af ovenstående kompetencemål er nærmere beskrevet i ”Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog”. Den studerende udarbejder ved praktikperiodens begyndelse de konkrete læringsmål for perioden og der oprettes et praktikdokument. Målene skal ligge inden for rammerne af Bekendtgørelsen og godkendes af uddannelsesinstitutionen og praktikstedet senest 3 uger efter praktikstart.

Praktikuddannelsens omfang

Praktikuddannelsen tilrettelægges med praktikperioder på hver 6 måneder i henholdsvis 2., 5. og 7. semester. Det gennemsnitlige timetal er på 32,5 timer om ugen. Heri indgår 10 studiedage på uddannelsesinstitutionen med 30 timer til 5 dages teoriindkald (hjemkald) og 30 timer til iagttagelsesopgave på praktikstedet. Praktikvejleder indkaldes til at deltage sammen med deres praktikant i teoriindkaldets 2 sidste dage. Undervisningen på hjemkald skal relatere sig til de enkelte praktikperioder.

Praktik i udlandet

En af praktikkerne kan gennemføres i udlandet, når praktikforholdet er et led i et formaliseret uddannelsessamarbejde mellem Diakonhøjskolen og en uddannelsesinstitution/praktiksted i udlandet. Aftalen mellem de to uddannelsesinstitutioner om modtagelse af studerende skal være indgået senest 2,5 måneder før praktikperiodens begyndelse.

Vejledning

Diakonhøjskolen tilbyder gennem hele uddannelsen den studerende studievejledning og faglig vejledning.

I praktikperioden bliver der givet vejledning af en praktikvejleder. Endvidere indgår skolens tilknyttede praktiklærere i vejledningen af de studerende med hensyn til målfastsættelsen, refleksionerne undervejs og praktikopgaven.

Praktikopgave

I hver praktikperiode skal den studerende udarbejde en skriftlig opgave. Praktikopgaven skal tage udgangspunkt i en aktuel pædagogisk problemstilling på praktikinstitutionen.

Godkendelse af praktikken

Ved afslutningen af praktikken giver praktikstedet en skriftlig bedømmelse af den studerendes uddannelsesmæssige udbytte i forhold til de individuelt fastlagte mål. Finder praktikstedet at den studerende har nået målene skal det af udtalelsens konklusion fremgå, at den studerendes praktik bedømmes til godkendt.

En praktik vil ikke kunne godkendes, hvis (1) praktikken er afbrudt før tiden, (2) fraværet i praktikperioden overstiger 41 arbejdsdage eller (3) praktikken efter praktikstedets og skolens skøn ikke er forløbet tilfredsstillende. Er praktikken ikke godkendt, kan den højst tages om én gang. Gennemføres den følgende praktik ikke tilfredsstillende, må praktikanten ophøre i uddannelsen.

For nærmere bestemmelser omkring praktikuddannelsen se Diakonhøjskolens Praktikmappe.

7. Specialisering

På 4. og 6.semester specialiserer de studerende sig i modulet kulturdidaktik. De kan specialisere sig i et af følgende liniefag: værksted, friluftliv, bevægelse, musik og drama. På 4.semester er specialiseringen individuel. Der udarbejdes en kontrakt, hvori den studerende laver en præcisering af, hvad specialiseringen vil omhandle og inddrager pædagogiske målsætninger. Denne kontrakt godkendes af faglæreren. Modulet afsluttes med et kort oplæg på klassen, hvor den studerende dokumenterer sin specialisering .

I 5.semesters praktik arbejdes videre med specialiseringen i en konkret praktisk-pædagogisk kontekst.

På 6.semester fortsætter specialiseringen indenfor det valgte liniefag. Der arbejdes sammen i grupper med studerende indenfor samme liniefag. De studerende udarbejder sammen et kreativt projekt, hvor de afprøver deres fagområde i praksis med brugere og anvender relevant teori og viden i deres analysearbejde undervejs.

Den pædagogiske diakonuddannelse adskiller sig fra den almindelige pædagoguddannelse ved en dobbelt specialisering: dels gives der særlig opmærksom til det socialpædagogiske område – både i teori og praksis, dels sættes det pædagogiske arbejde i et diakonalt perspektiv. Derudover vælger den studerende en yderligere specialisering i studiets 6.semester. Specialiseringen foretages indenfor arbejds- og funktionsområderne: 1) børn og unge, 2) mennesker med nedsat funktionsevne og 3) mennesker med sociale problemer. Projektarbejdet i modulerne kulturformidling og udvikling af socialt arbejde tager udgangspunkt i specialiseringsvalget, der arbejdes med specialiseringen i 7.semesters praktik og specialiseringen videreføres i 8.semester, herunder i selve afslutningsspecialet (den afsluttende opgave).

Specialiseringen har til formål ”at kvalificere til tilvejebringelse og anvendelse af viden, teori og metode inden for et specifikt arbejds-, funktions- eller fagområde. Læring i fagområdet fungerer eksemplarisk, således at opnåede kompetencer inden for det valgte specialiseringsområde kan anvendes i forhold til øvrige målgrupper med andre samfundsmæssige, institutionelle og personlige betingelser. Ved fordybelse i og konkretisering af et specifikt arbejdsområde bidrager specialiseringen til at professionsrette uddannelsens øvrige fag og faglige elementer.”
(Bekendtgørelsen)

Undervisningen i specialiseringen ligger på hhv. 3., 4. og 6.semester. På 3.semester tilbydes en specialisering indenfor handicapområdet. På 4.semester introduceres til øvrige specialiseringsområder og der udbydes særlige specialiseringsforløb. Specialiseringen har et omfang på 4 ECTS point.

8. Det tværprofessionelle element

Diakonhøjskolen tilbyder uddannelsesforløb, der strækker sig fra det pædagogiske over det sundhedsfaglige til det kirkelige. Modulerne er tværfaglige og selve internatformen muliggør en omfattende kontakt mellem de forskellige uddannelsesforløb og de efteruddannelsesaktiviteter, som huset lægger rammer til. Det tætte samarbejde mellem det diakonale årskursus, det internationale diakoniforløb og den pædagogisk diakonuddannelse betyder at den pædagogstuderende udvikler en indgående indsigt i især både de pædagogiske og kirkelige professioners arbejds- og funktionsområder.

Det tværprofessionelle indgår som naturligt og italesat element i et antal moduler:

3.sem.: Sundhedspædagogik

4.sem.: Socialpædagogik

6.sem.: Religionspædagogik/menighedspraktik og Udvikling af Socialt Arbejde

8.sem.: Diakoni og profession

Det tværprofessionelle element bringes ind i uddannelsen ved at den studerende på baggrund af kendskab til egen og andre professioners faglighed i den pædagogiske praksis kvalificerer sig til at samarbejde med relevante professionsaktører uden for professionsområdet med henblik på at kvalificere og nytænke den tværprofessionelle indsats. Det tværprofessionelle ligger også i den dobbeltuddannelse til hhv. diakon og pædagog, som er karakteristisk for skolen virksomhed. Diakonhøjskolens undervisere repræsenterer en mangfoldighed af professioner, der samarbejder indenfor de enkelte moduler.

Det tværprofessionelle afprøves i forbindelse med ovenstående moduler. Centralt i denne sammenhæng er modulet "Udvikling af Socialt Arbejde", der indeholder et selvstændigt undervisningsafsnit, som beskæftiger sig med det tværprofessionelle.

9. Optagelse, merit, orlov og ophør af uddannelsen

Optagelse

Uddannelsen er en mellemlang videregående uddannelse som forudsætter en gymnasial uddannelse eller visse fag på gymnasialt niveau.

Ved optagelse på uddannelsen vurderes følgende 3 forhold: en adgangsgivende uddannelse eller tilsvarende realkompetence, pædagogisk erfaring og motivation i forhold til diakonuddannelsen.

Optagelsen på uddannelsen kræver:

Enten en bestået gymnasial uddannelse og pædagogisk erfaring.

Eller en social- og sundhedsassistentuddannelse eller den pædagogiske grunduddannelse (PGU) eller anden tilsvarende uddannelse.

Eller dokumenterede realkompetencer i dansk og samfundsfag på gymnasialt niveau, mindst 2 års erhvervserfaring, pædagogisk erfaring og en positiv vurdering af om den studerende er studieegnet.

Alle ansøgere skal til en optagelsessamtale, som skal afdække den studerendes motivation for uddannelsen og give både den studerende og Diakonhøjskolen et kvalificeret grundlag for afgørelse om optagelse.

Merit

Ved optagelse på uddannelsen skal der tages stilling til merit. Den studerende skal skriftligt ansøge om merit og tilvejebringe den nødvendige dokumentation for de studier, der søges merit for.

Der kan gives merit for gennemført uddannelse på videregående niveau.

I vurderingen indgår:

- uddannelsens faglige indhold og omfang af faglige elementer i ECTS-point
- uddannelsens niveau
- uddannelsens alder.

Der kan gives merit for 1 praktik, hvis den studerende har haft længerevarende pædagogisk erhvervserfaring. En øvelsespraktik ved en pædagoguddannelse kan give merit for 1 praktik, hvis

den studerende har relevant arbejds erfaring med et vist selvstændigt ansvar som svarer til en lønnet praktik.

Orlov

Studerende, der har fået godkendt første studieår, kan skriftligt ansøge om orlov. I uddannelsens første studieår kan der ikke bevilges orlov, med mindre det er begrundet i sygdom, barsel eller adoption. Orlov ud over 1 år gives normalt ikke. Orlov på grund af graviditet og militærtjeneste kan overskride 1 års-reglen. Orlov bevilliges normalt for hele semestre. Der kan ikke gives orlov til anden uddannelse, medmindre det handler om at opkvalificere sig sprogligt.

Den studerende skal i god tid meddele om han eller hun ønsker at fortsætte uddannelsen efter orlov. Hvis den studerende skal i praktik efter orlov, skal det meddeles senest 3 måneder før orlovens afslutning, så der kan foretages en tildeling af praktikplads.

Studieophør og studieskift

Studieophør skal altid drøftes med uddannelsesleder. Det er uddannelseslederen, der bekræfter studieophør overfor den studerende. Den studerende, der ønsker at ophøre med studiet, skal meddele dette skriftligt til forstanderen, før end den studerende kan betragtes som ophørt med uddannelsen. Såfremt dette ikke sker, fremsender forstanderen et anbefalet brev med meddelelse om, at den studerende anses for at være ophørt med uddannelsen, såfremt der ikke inden en given frist er fremsendt meddelelse herom til Diakonhøjskolen.

Studerende kan søge om overflytning til et andet pædagogseminarium, men alene på tidspunkter, der kan passe med de involverede uddannelsesinstitutioners studieordninger og øvrige forhold. Overflytning kan ikke finde sted i uddannelsens første år og skal ske senest ved til begyndelsen af 5.semester. Såfremt overflytning søges op til lønnet praktik, skal overflytningsansøgningen fremsendes senest 3 måneder før praktikken forventes påbegyndt.

10. Eksamensregler og deltagelsespligt

Modulprøver og eksaminer

Hver af de i kap.2 anførte moduler afsluttes med en modulprøve. Modulprøverne er typisk enten en gruppefremlæggelse med individuel bedømmelse eller en skriftlig opgave. Enkelte moduler består ved aktiv deltagelse i undervisningen.

Studieordningsfagene – se fagbeskrivelserne i kap.6 – afprøves ved eksamen med enten ekstern eller intern censur. Mindst halvdelen af fagene skal have ekstern censur. Alle fag skal skiftevis udtrækkes til eksterne prøver.

Sundhedsfag og kulturdidaktik afsluttes på 6.semester, diakoni, pædagogik, samfundsfag og den afsluttende opgave afsluttes på 8.semester. Forudsætning for at kunne afslutte et fag er at alle moduler, hvori faget indgår, er bestået.

Evaluering af moduler og godkendelse af semestre

Den enkelte studerende får godkendt semestre på Diakonhøjskolen og kan fortsætte på næste semester, når alle semestrets moduler er godkendt og tilstedeværelsespligten er overholdt.

Evalueringen ved afslutning af moduler har følgende funktioner:

1. Evaluering af de studerendes faglige niveau
2. Synliggørelse af faglige krav og af hvordan fagligheden formidles og vurderes
3. Evalueringen af undervisning og andre arbejdsformer i modulet.

Modulerne bedømmes ”bestået” eller ”ikke-bestået”. Der er individuel bedømmelse.

Den studerende får ”ikke-bestået” hvis

- det faglige niveau er uacceptabel
- den studerende er syg, ikke møder op til evalueringen eller undlader at aflevere/fremlægge.

Ved en ikke-godkendt vurdering formulerer modulteamet en afløsningsopgave og giver en rimelig tidsfrist til løsningen af opgaven. Opgaven skal godtgøre at den studerende har et acceptabelt fagligt niveau. Ved en ikke-godkendt afløsningsopgave stilles der en ny opgave. Der kan som regel kun gives 3 muligheder for at få et modul godkendt.

Eksamensbestemmelserne for studieordningsfagene

a) Sundhedsfag

Sundhedsfaget afprøves ved modulprøve i Sundhedspædagogik. Prøveformen kan variere fra gang til gang. Der gives karakteren: bestået / ikke-bestået.

b) Kulturdidaktik

Eksamen er på 6.semester, er mundtlig og består af en gruppefremlæggelse af et projekt efterfulgt af en individuel samtale med individuel bedømmelse. Forud for eksamen udarbejder gruppen et skriftligt oplæg med en projektbeskrivelse. Det udførte praktiske projekt danner sammen med det skriftlige oplæg baggrund for den individuelle mundtlige bedømmelse. Det skriftlige oplæg skal have følgende elementer: Projektbeskrivelse (herunder målgruppen, aktiviteten, kulturel og samfundsmæssig kontekst), teori, metode, perspektivering konklusion, litteratur, evt. bilag. Det skriftlige oplæg afleveres til Diakonhøjskolen senest 7 dage før eksamen.

Der er ekstern censur og der gives karakter efter 7-trin-skalaen.

c) Samfundsfag

Samfundsfag afsluttes med modulet Udvikling af Socialt Arbejde på 8.semester. Den studerende udarbejder en skriftlig rapport, der bl.a. fokuserer på de samfundsfaglige elementer i det socialpædagogiske arbejde. Rapporten bedømmes med bestået / ikke-bestået. Der er intern censur.

d) Pædagogik

Pædagogik afprøves i form af en individuel mundtlig eksamen med ekstern censur. Eksaminanden får 2 dage før eksamen udleveret et spørgsmål og udarbejder til eksamen en disposition til oplæg. Der er afsat 30 minutter til den mundtlige eksamination inklusive vurdering. Præstationen bedømmes efter 7-trin-skalaen.

e) Diakoni

Diakoniekksamen dækker uddannelsens teologiske og diakonale fagområder. Eksamen ligger på 8. semester. Prøven er enten med intern eller ekstern censur. Eksamensformen er mundtlig og individuel på grundlag af et skriftligt produkt. Der er afsat 30 minutter til den mundtlige eksamination inklusive votering. Præstationen bedømmes efter 7-trin-skalaen.

f) Afsluttende opgave efter professionsbachelorkriterier

Den afsluttende opgave er en større selvstændig opgave, som har et omfang der svarer til 12 ECTS-point. Den afsluttende opgave på Diakonhøjskolen følger de almindelige kriterier for en professionsbacheloropgave og har til mål ”at den studerende gennem selvstændigt arbejde tilegner sig 1) særlig indsigt i et afgrænset centralt område eller problem af både teoretisk og praktisk karakter inden for det pædagogiske felt og 2) færdighed i at indsamle, bearbejde og anvende viden og data samt færdighed i at formidle egne fagligt begrundede opfattelser.” (Bekendtgørelsen) Den studerende skal demonstrere kendskab til relevante videnskabelige teorier og metoder, inddrage relevante forskningsresultater og reflektere selvstændigt og kritisk over problemstillingen, den inddragede viden og de benyttede data.

Emnevalg og udkast til projektbeskrivelse drøftes med og godkendes af vejlederen i god tid forud for skriveperioden. Der er afsat 4 lektioner a 45 minutter til vejledning per studerende. Vejlederen må ikke gennemlæse og kommentere hele opgaven inden eksamen.

Den mundtlige eksamination har en varighed på 35 minutter eksklusiv vurdering. Opgaven bedømmes efter 7-trin-skalaen.

Er projektet udarbejdet af en gruppe (max. 4 personer) skal hver studerende identificere sit eget bidrag, hvilket vil indgå i bedømmelsesgrundlag. Den mundtlige eksamination vil altid være individuel.

Der er udarbejdet en separat vejledning til den afsluttende opgave.

Censorer

De eksterne censorer udpeges fortrinsvis blandt andre pædagogseminariers censorer. Undtaget er diakonieksamen. Her forpligtes censorer med erfaring fra det kirkelige og teologiske område og med en lang videregående uddannelse.

Deltagelsespligt

På Diakonhøjskolen vil vi gerne skabe et studiemiljø, som både er baseret på klasseundervisning, selvstændige studier og projektarbejde. Derudover forventes en aktiv deltagelse i obligatoriske højskoledage og –aftener. De studerende har deltagelsespligt. Det gælder både praktikuddannelsen og skoleuddannelsen.

For praktikuddannelsen gælder det at det er op til en konkret vurdering fra de praktikansvarliges side om praktikuddannelsen kan godkendes på baggrund af den studerendes tilstedeværelse og opfyldelsen af praktikmålene.

For skoleuddannelsen gælder det at fraværet i skemalagte timer er opgjort til under 20 % for at et semester kan godkendes. Fraværet opgøres af faglæreren og følges af uddannelseslederen.

Diakonhøjskolen kan dispensere fra 20 %-reglen og godkende semestret, hvis det vurderes at den studerende arbejder aktivt på at forbedre sin studiesituation, nedbringer fraværet og vurderes til at være studieegnet. Hvis ikke den studerende vurderes til at have en forbedret studiesituation kan Diakonhøjskolen afgøre at den studerende skal gå semestret om eller anbefale en orlov. Hvis den studerende vurderes til ikke at være studieegnet kan Diakonhøjskolen afgøre at den studerende skal ophøre med uddannelsen.

11. Diakonhøjskolens læringsrum

Diakonhøjskolens uddannelsesstrategi har som et vigtigt mål at udfordre hver enkelt studerende i forskellige læringsituationer og læringsmiljøer så tæt på diakonprofessionen som muligt.

Diakonhøjskolens læringsrum er således kendetegnet ved, at studiemiljøet brydes, udfordres, understøttes og suppleres af de mange muligheder, der ligger i det fælles bo- og kostskolemiljø, som skolens højskolefællesskab og kursusvirksomhed medfører.

Grundidéen er, at de studerendes læring skal understøttes af de blivende og skiftende fællesskaber, som de er en del af – og her giver internatformen gode muligheder.

Hovedparten af de studerende bor på kollegieværelser, der hører til skolen og benytter skolens mange **faciliteter** i deres hverdag. Både de kreative værksteder, musikrummet, andagtsrummet, køkkenet, opholdsstuerne, sportsfaciliteterne og biblioteket bidrager til at styrke studiefællesskabet og til at fortsætte den læring, der sættes i gang med undervisningen.

Højskolemiljøet muliggør, at der, på tværs af årgange, dannes kulturelle interessefællesskaber. Dette sker dels helt spontant dels i form af nedsættelse af en række forskellige **udvalg**: kunst-, værksteds-, café-, foredrags- og sportsudvalg bidrager, foruden de direkte uddannelsesrelaterede udvalg, til at understøtte de undervisningsforløb, der er skemalagte. Udvalgene er styret af de studerende og udgør dermed et væsentligt supplement til det primært lærerstyrede og bekendtgørelsesbestemte curriculum.

Diakonhøjskolens hverdag er præget af, at der i huset afholdes og arrangeres mange forskellige **kurser** for diakonale organisationer og praktikinstitutioner. Skolen bestræber sig på at gøre dette til en fordel for de studerende ved at planlægge fælles foredrag og temadage – og således udbygge de studerendes kendskab til det diakonale praksisfelt.

De mange kursister i huset betyder endvidere, at der skabes mange dialoger mellem uddannede diakoner, pædagoger og studerende på skolen. Højskolemiljøet, med bl.a. fælles måltider, understreger dette forhold og medvirker til at fastholde, inspirere og udfordre de studerendes interesse for professionsfeltet.

Herudover afholdes der, specielt for de studerende, månedlige **højskoletimer** med foredrag af såvel almindannede som uddannelsesrelateret karakter.

Diakonhøjskolens læringsrum fastholder diakonuddannelsen så professionsnær som muligt, og da praktiske arbejdsopgaver er en del af den diakonale og pædagogiske professionsudøvelse, betyder det, at de studerende er fælles om en række **praktiske opgaver**. Således er fælles rengøring, opvask, arbejdsdage og assistance ved nogle af de uddannelses- og professionsrelaterede arrangementer som Diakonhøjskolen står for en integreret del af diakonuddannelsen. Dette er muligt på grund af diakonuddannelsens faste skema og obligatoriske fællesskab.

Diakonhøjskolen har en **stærk forankring i nærmiljøet** og er involveret i en række lokale projekter. Lokalområdets institutioner, foreninger m.v. bruger Diakonhøjskolen til forskellige mødeaktiviteter og inviteres ofte i forbindelse med skolens kreative projekter, grundlovs møder, debataftener m.v.

Diakonhøjskolens **daglige rytme** – med fælles måltider, morgensang, bomiljø, praktiske opgaver, undervisning, fællestimer og højskoleliv samt den deraf følgende tætte kontakt mellem studerende og undervisere – er konstituerende for skolens læringsrum og giver optimale muligheder for at sammentænke den skemalagte undervisning med studie- og fritid.

Idéen hermed er at bringe de mere faglige former for viden og færdigheder i samspil med de mere personlige erfaringer, resurser og kompetencer og således skabe det optimale grundlag for den studerendes arbejde hen mod at blive professionel diakon og pædagog.

Diakonhøjskolens læringsrum, med det fælles højskoleliv og stærke fokus på diakonprofessionen som vigtigt omdrejningspunkt, er en af de væsentligste grunde til diakonuddannelsens lave frafaldsprocent.

12. Andre forhold

Bortvisning

En studerende kan bortvises fra Diakonhøjskolen, hvis den studerende trods skriftlig advarsel har tilsidesat institutionens almindelige regler for samværet med medstuderende, medarbejdere eller gæster eller på grund af vedvarende sygdom, medicin- eller alkoholmisbrug eller lignende frembyder en sådan risiko for andres helbred og sikkerhed eller skolens omdømme, at den studerende ikke bør sendes i praktik eller opholde sig på Diakonhøjskolen.

Klageadgang

Klager over gennemførelse og bedømmelse af afsluttende eksaminer i studiefagene og afsluttende opgave, samt over skolens beslutning om tvungen orlov eller udtræden af diakonuddannelsen behandles på grundlag af følgende retningslinier:

1. Klagen indgives af den studerende til Diakonhøjskolens forstander. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Klagen skal indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen er offentliggjort. Forstanderen kan dispensere fra fristen på 2 uger, hvor usædvanlige forhold begrunder det.
2. Skolens ledelse (forstander og uddannelsesleder) gennemgår klagen i samtale med den studerende, der klager. Kan der ikke opnås enighed om en afgørelse på klagen, kan den studerende vælge at få sendt sin klage til Diakonhøjskolens Klageudvalg.
3. Klagen behandles af Diakonhøjskolens Klageudvalg. I forhold til eksaminer kan afgørelsen gå ud på:
  - at annullere prøven og foranstalte en ekstraordinær reexamination
  - at iværksætte en ny bedømmelse ved lærer-eksaminator og censor
  - at give tilbud om reexamination
  - at afvise klagen.

En klage kan ikke resultere i en lavere bedømmelse end den oprindeligt givne.

4. Klageudvalget skal færdigbehandle klagen senest 2 uger efter modtagelsen. Kan dette ikke ske, må klageren underrettes med begrundelse herfor og oplysning om, hvornår klagen forventes færdigbehandlet.
5. Klageudvalget er den studerendes sidste mulighed for klage i Diakonhøjskolens skolesystem.

Diakonhøjskolens Klageudvalg nedsættes som fast udvalg for 2 år ad gangen. Udvalget består af følgende medlemmer:

et medlem fra Diakonforbundets bestyrelse (som dog ikke også skal være medlem af Diakonhøjskolens bestyrelse) (Klageudvalgets formand)

et medlem fra SL i Århus

et medlem fra et andet pædagogisk seminarium i Århus.

Klageudvalget indkalder relevante oplysninger fra de implicerede lærere og censorer og evt. andre. Disse skal have skriftlig udtaleret overfor Klageudvalget.

Klager vedr. ikke-godkendt praktikforløb behandles efter de i Praktikvejledningen givne regler.

Disse klager kan ikke indannes til ovennævnte klageudvalg.

Studieordningens ikrafttræden

Studieordning træder i kraft den 13. august 2007 og gælder for alle studerende, der er studieaktiv fra denne dato.

13. Arbejdsmarkedet for pædagogiske diakoner

Pædagogiske diakoner arbejder i daginstitutioner, på institutioner for mennesker med fysiske og psykiske handicap, på forsorgshjem, varmestuer, ældreinstitutioner og behandlingshjem for mennesker med misbrugsproblemer. Mange arbejder i diakonale organisationer som Blå Kors, Kirkens Korshær og KFUMs og KFUKs sociale arbejde, Jysk Børneforsorg, Ungdommens Vel, . Diakoner arbejder også som sognemedhjælper eller missionær i udlandet.

Diakonhøjskolens uddannelse til diakon på den pædagogiske linie er anerkendt af de faglige organisationer. Diakoner fra pædagoglinien er ligestillede med seminarieuddannede pædagoger ved jobsøgning inden for stat, region og kommune.

Appendiks

A: Oversigt over ECTS-point fordeling over moduler og med udgangspunkt i Bekendtgørelsens fagrække.

B: Oversigt over ECTS-point fordeling over semestre og med udgangspunkt i Bekendtgørelsens fagrække.

Oversigt over ECTS-point fordeling fordelt over moduler og Bekendtgørelsens fagrække:

Fag / Modul	1.semester					3.semester					4.semester				
	BK1	BU	LL	P1	PV	BK2	FV	SUN	P2	PV	SS	SP	KF	P3	PV
Pædagogik		5,5	2,0	3,0	1,0		2,5	2,0	1,5	1,5	1,5	6,0	1,0	4,0	1,0
DKK	1,5	0,5	2,0	2,0		1,5	1,0	1,0	1,5		1,5	1,0	1,0	2,0	
IIS	1,0	1,0		1,0		1,5	2,5					1,0		1,0	
Sundhed, krop, bevægelse			1,0												
Udtryk, musik, drama			1,0					3,0	3,0				2,0		
Værksted, natur, teknik			1,0						3,0				2,0		
Diakoni*	5,5			1,0		3,5					3,0				
Specialisering								1,0				2,0			
Bachelorprojekt															
I alt	8,0	7,0	7,0	7,0	1,0	6,5	6,0	7,0	9,0	1,5	6,0	10,0	6,0	7,0	1,0

Fag / Modul	6.semester					8.semester				
	KF2	REL	SU	USA	PV	USA	TL	DP	BA	PV
Pædagogik	1,0	2,0	3,5	0,5	3,0	1,0		0,5		0,5
DKK	0,5	0,5	1,0	1,0		0,5	2,0	0,5		
IIS		0,5	2,0	4,0		2,0	1,5			
Sundhed, krop, bevægelse			1,5					1,0		
Udtryk, musik, drama	1,5							1,0		
Værksted, natur, teknik	1,5						0,5			
Diakoni*	0,5	2,0	2,0	0,5		0,5	6,0	0,5		
Specialisering	1,0									
Bachelorprojekt									12,0	
I alt	6,0	5,0	10,0	6,0	3,0	4,0	10,0	3,5	12,0	0,5

Forkortelser

BA = Bachelorprojekt
 BK1= Budskab og Konsekvens 1
 BU = Børn og Unge
 DP = Diakoni og profession
 FV = Filosofi og Videnskab
 KF = Kulturformidling
 LL = Leg og Læring
 P1 = Projekt 1
 P2 = Projekt 2
 P3 = Projekt 3
 PV = Praktikværksted
 SP = Socialpædagogik
 SS = Sjælesorg
 SUN = Sundhedspædagogik
 REL = Religionspædagogik
 SU = Social Udsatte
 TL = Tro og livstolkning
 USA = Udvikling af socialt arbejde

* Diakoni er ikke med i Bekendtgørelsens fagrække

Oversigt over ECTS-point fordeling fordelt over semestre og Bekendtgørelsens fagrække:

FAG	Bekendtgd.	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.	7.sem.	8.sem.	Diakonh.
Pædagogik	43	11,5	0	7,5	13,0	0	10,0	0	2,0	44
Dansk – kultur - kommunikation	28	6,0	0	5,0	6,0	0	3,0	0	3,0	23
Individ - institution - samfund	18	3,0	0	4,0	2,0	0	6,5	0	3,5	19
Sundhed – krop - bevægelse	30	1,0	0	3,0	0	0	1,5	0	1,0	23
Udtryk – musik - drama		1,0	0	3,0	2,0	0	1,5	0	1,0	
Værksted – natur - teknik		1,0	0	3,0	2,0	0	1,5	0	0,5	
Specialisering	5	0	0	1,0	2,0	0	1,0	0	0	4
Praktik	74	0	30	0	0	30	0	30	0	90
Bacheloropgave	12	0	0	0	0	0	0	0	12	12
Diakoni	0	6,5	0	3,5	3,0	0	5,0	0	7,0	25
ECTS point i alt Pr.semester	210	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	240

